

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2023-2024
Anul de studiu II / Semestrul I

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
1.2. Facultatea	de Științe Economice
1.3. Departamentul	de Finanțe-Contabilitate
1.4. Domeniul de studii	Contabilitate
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii	Auditul și controlul agenților economici 241105 Auditor intern / 241102 Expert contabil – verificator / 241107 Auditor financiar.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Audit si control intern		2.2. Cod disciplină	ACAE 21-1			
2.3. Titularul activității de curs	Prof. univ. dr. Ivan Raluca						
2.4. Titularul activității de seminar	Prof. univ. dr. Ivan Raluca						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					45
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					45
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	200
3.10 Numărul de credite	8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă/videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă/videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p><i>C1 Interpretarea critic-constructivă a fenomenelor auditului și controlului la nivelul agenților economici și elaborarea de judecăți de valoare argumentate;</i></p> <p><i>C2 Capacitatea de organizare și exercitare de sarcini specifice controlului și auditului intern;</i></p> <p><i>C4 Capacitatea de a identifica cerințele sistemului de control intern al organizației și a guvernantei corporative;</i></p> <p><i>C5 Capacitatea de a conduce și executa activități de cercetare interdisciplinară;</i></p> <p><i>C6 Capacitatea de organizare și exercitare de sarcini specifice controlului și auditului, din perspectivă informatică, juridică și fiscală;</i></p> <p><i>C7 Diversificarea și completarea cunoștințelor financiare și contabile, abordarea interdisciplinară a operațiunilor economice în vederea asigurării posibilității de a oferi servicii de consultanță în domeniul auditului și controlului agenților economici;</i></p>
Competențe transversale	<p><i>CT1 Capacitatea de a lucra independent și/sau în echipă, de a identifica soluții pentru rezolvarea de probleme economice specifice auditului și controlului agenților economici;</i></p> <p><i>CT2 Capacitatea de a identifica oportunitățile de formare continuă, inclusiv în limbi de circulație internațională;</i></p> <p><i>CT3 Capacitatea de a valorifica eficient resursele și tehnicile de învățare pentru propria dezvoltare;</i></p> <p><i>CT4 Posibilitatea înscrierii în organisme profesionale din domeniul auditului financiar.</i></p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p><i>Deprinderea abilităților necesare pentru realizarea unui angajament de audit intern în contextul normelor profesionale internaționale relevante.</i></p> <p><i>Disciplina contribuie la formarea la nivelul masteranzilor a raționamentului esențial în derularea unor misiuni de audit intern. Prin prezentarea tipurilor de misiuni de audit și etapele derulării acestora, disciplina își propune să dezvolte masteranzilor abilități și deprinderi de utilizare a instrumentarului teoretic în misiuni de audit intern concrete. Deasemenea masteranzii trebuie să înțeleagă rolul sistemului de control intern în cadrul organizației. Explicarea modului cum sistemul de control intern contribuie la atingerea obiectivelor organizației</i></p>
7.2 Obiectivele specifice	<p><i>Disciplina contribuie la atingerea următoarelor competențe cognitive, tehnice sau profesionale și afectiv valorice:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Asigurarea posibilității de a distinge prin cunoaștere științifică problemele concrete specifice controlului intern și auditului intern .</i> - <i>Cunoașterea componentelor și mecanismelor sistemului de control intern și interacțiunea dintre acestea.</i> - <i>Implementarea sistemului de control intern</i> - <i>Derularea activităților și mecanismelor specifice.</i> - <i>Însușirea cunoștințelor necesare pentru înțelegerea rolului auditului intern în</i>

	<p><i>cadrul organizațiilor;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Dezvoltarea competențelor de a identifica și evalua riscurile organizationale;</i> - <i>Dezvoltarea abilităților de comunicare și raportare specifice angajamentelor de audit intern.</i> - <i>Capacitatea de a dezvolta raționamente și judecăți de valoare referitoare la necesitatea și rolul sistemelor de control intern precum și a auditului intern;</i> - <i>Capacitatea de a analiza poziția financiară și performanțele întreprinderii și de a participa la elaborarea de direcții de perfecționare a contabilității;</i> - <i>Dezvoltarea abilității de documentare, sintetizare, folosire creativă a materialului studiat, abilitatea de aplicare practică a abordărilor teoretice și cadrului de reglementare specific profesiei.</i>
--	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv: Obiectivele disciplinei și competențele dobândite ca rezultat al învățării, precizarea metodelor și instrumentelor de lucru, a surselor de date, precum și a cerințelor și standardelor de evaluare formativă pe parcursul studiului și de evaluare finală.	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	2 ore
2. Conceptul de control intern: definiție, apariție, caracteristici ale controlului intern; Modele ale controlului intern, implementarea controlului intern 4 ore	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	4 ore
3. Obiectivele controalelor interne și componentele sistemului de control intern. Implementarea controlului intern. Forme de control intern. Etape ale procesului de control intern. Proceduri specifice formelor de control intern	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	2 ore
4. Raportul de control intern și valorificarea acestuia	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	2 ore
5. Funcția de audit intern la nivelul organizației – organizare, rol și obiective	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	2 ore
6. Normalizarea și etica profesională în auditul intern	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	2 ore
7. Metodologia de audit intern bazat pe riscuri: proceduri, tehnici, probe și documentație	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studenții	6 ore

8. Etapele misiunii de audit intern	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studentii	6 ore
9. Raportul de audit intern, comunicare, calitatea asigurarii, responsabilitati post-audit	Sisteme de prezentare multimedia, mod de lucru interactiv cu studentii	2 ore
<p>8.2. Bibliografie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caratas M., Audit intern, control intern si cultura organizationala, Editura Economica, Bucuresti, 2020; 2. Chersan I., Precob C., <i>Auditul intern, de la teorie la practică</i>, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2016 3. Ivan OR, <i>Audit intern</i>, Editura Aeternitas, curs in format electronic, 2023 4. Ivan O.R., <i>Audit intern</i>, Editura Universitară, București, 2015 5. Ivan O.R., <i>Guvernanță Corporativă</i>, Editura Universitară, București, 2015 6. Hargie O., Tourish D., <i>AUDITING ORGANIZATIONAL COMMUNICATION: A handbook of research, theory and practice</i>, ROUTLEGE; TAYLOR FRANCIS, 2009, London; New York 7. Morariu A. – <i>Audit intern si guvernanta corporativa</i>. Ed. Universitara, 2009 8. Renard J. <i>Theorie et pratique de l'audit interne</i>, Editions d'Organisation, Paris, France, 2002, tradusă în România printr-un proiect finanțat de PHARE, sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice, București, 2003 9. Voinea Cristia Maria, <i>Audit intern intre teorie si practica</i>, Editura ProUniversitaria, 2016 10. Oprean I. <i>Control și audit financiar-contabil</i>, Editura Intelcredo, Deva, 2002 11. Păunescu M., <i>Guvernanța corporativă, managementul riscurilor și controlul intern</i>, Ediția a III-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, 2023; 12. Renard J. <i>Theorie et pratique de l'audit interne</i>, Editions d'Organisation, Paris, France, 2002, tradusă în România printr-un proiect finanțat de PHARE, sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice, București, 2003 13. Camera Auditorilor din România, <i>Normele de audit Intern</i>, 2007 14. ****Camera Auditorilor din România, <i>Normele de audit Intern</i>, 2015 15. <i>Norme internaționale de audit intern</i> – www.iaa.org, www.cafr.ro, www.aair.ro -2023 16. <i>IIA, International professional practice framework (IPPF)</i>, www.iaa.org, www.cafr.ro, www.aair.ro 17. *** Camera Auditorilor Financiari din Romania, Editia 2015, • *** Norme Profesionale ale auditului intern, Camera Auditorilor Financiari din România <p>Legislație specifică</p> <ol style="list-style-type: none"> 18. Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, Republicată în temeiul art. VI din Legea nr. 191/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 3 noiembrie 2011; 19. Ordonanța nr.29/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr.672/2002 privind auditul public intern, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.845 din 29.08.2022 20. Hotărâre nr.1086 din 11 decembrie 2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern publicata in Monitorul Oficial nr.17 din 10 ianuarie 2014 21. Hotărârea nr. 554-2014 pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit public intern 22. Hotărâre nr.1259 din 12 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice publicata in Monitorul Oficial nr.2 din 3 ianuarie 2013 23. Hotărâre nr.1183 din 4 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern, publicata in Monitorul Oficial nr.839 din 13 decembrie 2012 <p>- Carta auditului intern, 2020; https://mfinante.gov.ro/documents/35673/222265/cartaaudituluiinternUCAAPI_ro08072020.pdf</p>		
<p>Seminar-laborator</p> <p>1. Seminar organizatoric introductiv – specificarea obiectivelor seminarului și a modului de lucru.</p> <p>Dezbaterea, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs.</p> <p>2 ore</p>	<p>Metode de predare</p> <p>Seminar organizatoric introductiv – specificarea obiectivelor seminarului și a modului de lucru.</p>	<p>Observații</p> <p>Se recomandă studenților parcurgerea prealabilă a suportului de curs si a</p>

		<i>materialelor de studiu recomandate pentru a putea interacționa în timpul activităților</i>
<i>2. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 1 Guvernanta corporativa. Cerințe privind auditul intern, controlul intern și managementul riscurilor</i> 2 ore	Prelegere, aplicați	Idem
<i>3. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 2 Conceptul de control intern: definiție, apariție, caracteristici ale controlului intern; Modele ale controlului intern, implementarea controlului intern</i> 4 ore	Idem	Idem
<i>4. Studiu de caz aferent temei nr. 3</i> Implementarea controlului intern - Planul general de control intern și planul sectorial, Implementarea controlului intern - Evaluarea controlului intern 2 ore	Studiu de caz cu dezbateri în cadrul și între echipe de studenți; Prezentarea concluziilor fiecărei echipe în format multimedia	Studiul de caz se transmite studenților în prealabil în format electronic.
<i>5. Studiu de caz aferent temei nr. 4</i> Intocmirea raportului de control 2 ore	Idem	Idem
<i>6. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 5</i> Carta auditului intern. Tipuri de angajamente de audit intern. 2 ore	Prelegere, aplicați	
<i>7. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 6</i> Comitetul de audit – competențe privind supravegherea activității de audit. 2 ore	Prelegere, aplicați	
<i>8. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 7</i> Evaluarea controlului intern și a managementului riscurilor – proceduri și tehnici specifice auditului intern 2 ore	Studiu de caz cu dezbateri în cadrul și între echipe de studenți; Prezentarea concluziilor fiecărei echipe în format multimedia	Studiul de caz se transmite studenților în prealabil în format electronic.
<i>9. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 7</i> Aplicarea procedurilor și tehnicilor de audit intern în contextul derulării etapelor angajamentelor de audit intern	Idem	Idem

4 ore		
10. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr. 8 Etapele misiunii de audit intern 4 ore	Idem	Idem
11. Dezbateră, clarificarea și aprofundarea principalelor idei prezentate la curs. temei nr.9 Raportul de audit intern, comunicare, calitatea asigurării, responsabilități post-audit 2 ore	Prelegere, aplicații	<i>Se recomandă studenților parcurgerea prealabilă a suportului de curs și a materialelor de studiu recomandate pentru a putea interacționa în timpul activităților</i>

8.2. Bibliografie

24. Caratas M., Audit intern, control intern și cultura organizațională, Editura Economică, București, 2020;
25. Chersan I., Precob C., *Auditul intern, de la teorie la practică*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2016
26. Ivan OR, *Audit intern*, Editura Aeternitas, curs în format electronic, 2023
27. Ivan O.R., *Audit intern*, Editura Universitară, București, 2015
28. Ivan O.R., *Governanță Corporativă*, Editura Universitară, București, 2015
29. Hargie O., Tourish D., *AUDITING ORGANIZATIONAL COMMUNICATION: A handbook of research, theory and practice*, ROUTLEGE; TAYLOR FRANCIS, 2009, London; New York
30. Morariu A.– *Audit intern și guvernanta corporativă*. Ed. Universitară, 2009
31. Renard J. *Theorie et pratique de l'audit interne*, Editions d'Organisation, Paris, France, 2002, tradusă în România printr-un proiect finanțat de PHARE, sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice, București, 2003
32. Voinea Cristia Maria, *Audit intern între teorie și practică*, Editura ProUniversitaria, 2016
33. Oprean I. *Control și audit financiar-contabil*, Editura Intelcredo, Deva, 2002
34. Păunescu M., *Governanța corporativă, managementul riscurilor și controlul intern*, Ediția a III-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, 2023;
35. Renard J. *Theorie et pratique de l'audit interne*, Editions d'Organisation, Paris, France, 2002, tradusă în România printr-un proiect finanțat de PHARE, sub coordonarea Ministerului Finanțelor Publice, București, 2003
36. Camera Auditorilor din România, *Normele de audit Intern*, 2007
37. ****Camera Auditorilor din România, *Normele de audit Intern*, 2015
38. *Norme internaționale de audit intern* – www.iaa.org, www.cafr.ro, www.aair.ro -2023
39. *IIA, International professional practice framework (IPPF)*, www.iaa.org, www.cafr.ro, www.aair.ro
40. *** Camera Auditorilor Financiarți din România, Ediția 2015, • *** Norme Profesionale ale auditului intern, Camera Auditorilor Financiarți din România

Legislație specifică

41. Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, Republicată în temeiul art. VI din Legea nr. 191/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 3 noiembrie 2011;
42. Ordonanța nr.29/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr.672/2002 privind auditul public intern, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.845 din 29.08.2022
43. Hotărâre nr.1086 din 11 decembrie 2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern publicată în Monitorul Oficial nr.17 din 10 ianuarie 2014
44. Hotărârea nr. 554-2014 pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit public intern
45. Hotărâre nr.1259 din 12 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor privind coordonarea și desfășurarea proceselor de atestare națională și de pregătire profesională continuă a auditorilor interni din sectorul public și a persoanelor fizice publicată în Monitorul Oficial nr.2 din 3 ianuarie 2013
46. Hotărâre nr.1183 din 4 decembrie 2012 pentru aprobarea Normelor privind sistemul de cooperare pentru asigurarea funcției de audit public intern, publicată în Monitorul Oficial nr.839 din 13 decembrie 2012

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei sunt adaptate necesităților actuale ale angajatorilor, contribuind la dobândirea de către studenții programului de studii de masterat de cunoștințe și abilități teoretice și practice de contabilitate necesare viitorilor profesioniști pe piața.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluarea</i> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințelor teoretice acumulate • Abilităților de aplicare a cunoștințelor • Exercițării raționamentului profesional • Respectării conduitei etice 	<i>Examen scris</i>	70%
10.5 Seminar/laborator	<i>Pentru fiecare studiu de caz abordat studenții sunt evaluați după următoarele criterii:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Calitatea și atractivitatea prezentării • Abordarea profesională a cerințelor studiului de caz • Valorizarea spiritului de echipă în solutionarea și dezbaterile legate de studiul de caz • Implicarea în dezbaterile legate de expunerea proprie și a altor echipe 	<i>Evaluare continuă – determinată pe baza unui punctaj cumulat de la începutul până la finele semestrului pentru fiecare studiu de caz abordat</i>	30%
10.6 Standard minim de performanță: <i>obținerea notei minime 5</i>			

Data completării
15.09.2023

Semnătura titularului de curs
Prof.univ.dr. Ivan Raluca

Semnătura titularului de seminar
Prof.univ.dr. Ivan Raluca

Data avizării în departament
18.09.2023

Semnătura director de departament
Lect. univ. dr. Cioca Ionela Cornelia